אישים באגרות הראי"ה

רבי יצחק בלאזר (ר' איצל'ה פטרבורגר)

מגדולי תלמידי רבי ישראל סלנטר, רבה של פטרבורג · תקצ"ז–תרס"ז (1837–1907)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

רבי יצחק בלאזר נולד בשנת תקצ"ז (1837) בשניפישוק שליד וילנה, והיה מגדולי תלמידיו של רבי ישראל סלנטר ומראשי תנועת המוסר. בשנת תרכ"ב (1862) התמנה לרבה של פטרבורג, ושימש בה שש עשרה שנה, ולכן נקרא "ר' איצל'ה פטרבורגר". חיבר את שו"ת "פרי יצחק", והוציא לאור את מכתבי רבו בספר "אור ישראל".

בשנת תרס"ד (1904) עלה לירושלים, ועבד לפרנסתו במשרדי "הוועד הכללי". נפטר בי"א באב תרס"ז (1907) ונקבר בהר הזיתים.

הרב קוק על רבי יצחק בלאזר

בי"ד באב תרס"ז (1907), שלושה ימים אחרי פטירתו של רבי יצחק בלאזר, הרב קוק כתב לרב יחיאל מיכל טיקוצינסקי: "כאשר בעוה"ר נלקח מאתנו מחמד עינינו הגריצ"ב זצ"ל", ידרשו למנות איש מוכשר לעבודה בענייני הכולל. הרב קוק מציע את עצמו לתפקיד, כי "ענין הרבנות הוא נגד תכונתי וכחותי", והוא משתוקק לשבת בירושלים בלי עול ההוראה (כרך א', אגרת פד).

הגריצ"ב הוא ככל הנראה הגאון רבי יצחק בלאזר: רבי יצחק בלאזר נפטר בירושלים בי"א באב תרס"ז, שלושה ימים לפני האגרת, ועבד בירושלים במשרדי הוועד הכללי של הכוללים.

הרב שלמה אבינר על רבי יצחק בלאזר

הרצי"ה סיפר ששמע מרבי אלחנן וסרמן, שכאשר הופיעה הציונות המדינית של הרצל, ישב רבי יצחק בלאזר יום שלם והתלבט: האם זו הופעת המשיח עצמה, שאז כל ישראל חייבים להתגייס לבניין הארץ, או רק "חבלי משיח", שבהם אין חובה ליטול חלק. השאלה נשארה אצלו פתוחה. לדברי הרצי"ה, עצם העובדה שגאון כזה ראה בדבר שאלה רצינית מלמדת שרוב גדולי הדור לא שללו את התנועה בהחלט, אלא עמדו בהיסוס. (מקור: מתוך ספרי הרב)

האגרות

כרך א', אגרת פד: לרב טיקוצינסקי: אחרי פטירת הגריצ"ב (ככל הנראה רבי יצחק בלאזר) הרב קוק מציע את עצמו לעבודת הכולל בירושלים.

"כאשר בעוה"ר נלקח מאתנו מחמד עינינו הגריצ"ב זצ"ל"

ראו גם

הרב יחיאל מיכל טוקצינסקי, שאליו נשלחה האגרת. (הרב יחיאל מיכל טוקצינסקי)

נוסח האגרות

1 האגרות שבהן נזכר רבי יצחק בלאזר, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת פד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ד מנחם אב תרס"ז - יפו **נמען:** הרב יחיאל מיכל טיקוצינסקי

אחרי פטירת הגריצ"ב (ככל הנראה רבי יצחק בלאזר), הרב קוק מציע את עצמו לתפקיד בכולל בירושלים. לדבריו הרבנות וההוראה אינן לפי תכונתו, והרב קוק משתוקק לשבת בירושלים בלי עול הרבנות.

עיקרי הדברים

- רצון הרב קוק לשבת בירושלים.
- הרבנות כעול.

נוסח האגרת

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"ד מנ"א[4] תרס"ז[5].

כ'[6] ידי"נ[7] הרה"ג[8] החה"ש[9] מו"ה[10] יחיאל מיכל טיקאצינסקי שליט"א[11], שלו'[12] וברכה.

מצאתי לנפשי חובה לגלות את אזן כת"ר[13] את הצעתי. כאשר בעוה"ר[14] נלקח מאתנו מחמד עינינו הגריצ"ב[15] זצ"ל[16], ולפי המצב, כפי הנראה, ידרש הענין למנות איזה איש מוכשר לעבודה זו בעניני הכולל, ואנכי כאשר ענין הרבנות הוא נגד תכונתי וכחותי, ומאד מאד אשתוקק שיהי'[17] שבתי באה"ק[18] בלא משא של עול רבים בעניני הוראה. ע"כ[19] אולי יציע כת"ר, לפני מי שהיכולת בידם בזה, את הצעתי זאת, שאם יואילו לבחור בי הפעוט לעבודת הכולל, לע"ד[20] הייתי מוכשר לזה בע"ה[21]. ונראה שהייתי מוצא בזה את מגמת פני לשבת בעיה"ק[22] ירושת"ו[23] ובלא עול של עניני רבנות והוראה.

אם יש לכת"ר[24] בזה דברים, אקוה שלא יאחר לכבדני בתשובתו. ואם יש מניעות, יהיו הדברים כאילו לא נאמרו. והי'[25] ז"ש[26] וברכה, ישועה ונחמה בישועת ד' על עמו, ועניי'ו ירחם, וציון וירושלים ינחם באור ישעו,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק הנ"ל

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. מנ"א - מנחם אב
5. תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
6. כ' - כבוד
7. ידי"נ - ידיד נפשי
8. הרה"ג - הרב הגאון
9. החה"ש - החיים והשלום
10. מו"ה - מורנו הרב
11. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
12. שלו' - שלום

13. כת"ר - כבוד תורתו
14. בעוה"ר - בעוונותינו הרבים
15. הגריצ"ב - הגאון רבי שמות שמתחילים באותיות י, צ, ב (למשל: יעקב + צבי + בנימין) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
16. זצ"ל - זכר צדיק לברכה
17. שיהי' - שיהיה
18. באה"ק - בארץ הקודש
19. ע"כ - על כן
20. לע"ד - לעניות דעתי
21. בע"ה - בעזרת השם
22. בעיה"ק - בעיר הקודש
23. ירושת"ו - ירושלים תבנה ותכונן
24. לכת"ר - לכבוד תורתו
25. והי' - והיה
26. ז"ש - זה שלום